

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Henryk
Nazwisko: Mrzygłód
Miejsce urodzenia: Leżajsk
Data urodzenia: 24-12-1923
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Cecylia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Henryk Mrzygłód pseud. "Metal", od czerwca 1943 współpracownik i żołnierz leśnego oddziału Narodowej Organizacji Wojskowej (NOW) pod dowództwem por. Franciszka Przysiężniaka pseud. „Ojciec Jan”, a od wiosny 1945 żołnierz NOW - antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenach powiatów Leżajsk i Łańcut, figuruje jako "podejrzany" w aktach śledczych UB z WUBP w Katowicach z lat 1946-1957 (figuruje w nich wraz z pięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami niepodległościowych organizacji NOW-NZW). Akta te zawierają m.in. protokoły przesłuchań sześciu zatrzymanych członków NOW-NZW z terenów powiatów Jarosław i Łańcut, w tym obszerny protokół przesłuchania Henryka Mrzygłoda z 7-8 sierpnia 1946. Z tych akt UB wynika między innymi, że Henryk Mrzygłód pseud. "Metal" został zatrzymany przez UB dn. 7 sierpnia 1946 (wraz z pięcioma innymi członkami NOW) w okolicy Gliwic.	IPN Ka 08/1180 (29759/II).	
Henryk Mrzygłód pseud. "Metal" występuje jako "członek bandy NSZ" (tj. niepodległościowych Narodowych Sił Zbrojnych) w aktach śledczych UB z PUBP w Łańcucie i WUBP w Rzeszowie z lat 1946-1950. Akta tego śledztwa dot. głównie sprawy przynależności do NSZ (tj. właściwie do Narodowej Organizacji Wojskowej - Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) zatrzymanego i aresztowanego współpracownika antykomunistycznego podziemia z NOW-NZW - Henryka Dubłaga, syna Stanisława, ur. 17.12.1926. Henryk Mrzygłód pseud. "Metal" występuje m.in. w protokole przesłuchania Henryka Dubłaga (datowanym 28 kwietnia 1946).	IPN Rz 046/809 (1571/III; 182/49).	

Henryk Mrzygłód występuje jako poszukiwany "członek bandy NOW" (tj. niepodległościowej Narodowej Organizacji Wojskowej) w aktach śledczych UB z PUBP w Łańcucie i WUBP w Rzeszowie z lat 1948-1950. Akta tego śledztwa dot. sprawy przynależności do Narodowej Organizacji Wojskowej i partyzanckiego oddziału „Wołyniaka” (tj. por. Józefa Zadziernego pseud. „Wołyniak”) kilku zatrzymanych i aresztowanych żołnierzy antykomunistycznego podziemia, w tym m.in. Władysława Kielbowicza syna Zygmunta, ur. 15.06.1919. Henryk Mrzygłód występuje między innymi w protokołach przesłuchań kilku zatrzymanych i aresztowanych żołnierzy NOW-NZW z terenów powiatów Jarosław i Łańcut, w tym w protokole przesłuchania Władysława Kielbowicza (datowanym 12 lipca 1948).

IPN Rz 046/484 (1030/III).

Henryk Mrzygłód pseud. "Metal" figuruje jako poszukiwany "członek nielegalnej organizacji NOW" (tj. niepodległościowej Narodowej Organizacji Wojskowej) w aktach UB z PUBP w Łańcucie i KW MO w Rzeszowie z lat 1955-1958 zatytułowanych "Sprawa agenturalno-poszukiwawcza kryptonim >San<". Ta sprawa operacyjna została założona dn. 27 kwietnia 1955 na podstawie materiałów zebranych przez UB w latach wcześniejszych i dot. dalszych poszukiwań Henryka Mrzygłóda jako byłego dowódcy "bojówki NOW" z terenu pow. Leżajsk i pow. Łańcut w latach 1945-1946. Henryk Mrzygłód pseud. "Metal" był bowiem podejrzany przez UB o udział w dokonaniu licznych "napadów i zabójstw" (przede wszystkim funkcjonariuszy MO, PPR i wojska). Zapisano, że ww. "od 1947 r. jako członek bandy terrorystyczno-rabunkowej o zabarwieniu NOW, a następnie jako szef PAS-u NOW [tj. obwodowego Pogotowia Akcji Specjalnej NOW-Narodowego Zjednoczenia Wojskowego] ukrywa się do chwili obecnej". W końcowym raporcie ze śledztwa (datowanym 29 stycznia 1958) stwierdzono jednak, między innymi na podstawie zeznań i protokołów przesłuchań trzech więźniów UB/MBP - byłych żołnierzy NOW-NZW, że Henryk Mrzygłód pseud. "Metal" w czasie "zbrojnego starcia" z funkcjonariuszami UB został zastrzelony na terenie Zabrze latem 1946 (najprawdopodobniej w połowie sierpnia 1946 wraz z Henrykiem Helonem pseud. "Grom" - dowódcą grupy PAS NOW w Jarosławiu, ur. 27.11.1924).

IPN Rz 043/277 (13187/II).

Henryk Mrzygłód pseud. "Metal" figuruje jako "członek nielegalnej organizacji" w aktach KW MO w Rzeszowie z lat 1980-1982 zatytułowanych "Charakterystyka nr 6". To opracowanie pionu archiwalnego SB dotyczyło regionalnej komendy niepodległościowej Narodowej Organizacji Wojskowej (NOW) w Rzeszowie i podległych jej partyzanckich oddziałów pod dowództwem por. Józefa Zadzińskiego pseud. „Wołyniak” i innych. Zawiera ono przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NOW i NSZ. W kwestionariuszu dot. Henryka Mrzygłóda pseud. "Metal" zapisano między innymi, że ww. to od 1943 roku "członek partyzanckiego oddziału NOW >Ojca Jana<, a później >Wołyniaka<", który "w 1946 r. wskutek nieporozumień z >Wołyniakiem< przeszedł do PAS przy Komendzie Okręgu NOW. Z bronią w ręku brał udział w wielu gwałtownych zamachach na oficerów i żołnierzy wojska, Armii Czerwonej, funkcjonariuszy MO i UB, a także w napadach terrorystyczno-rabunkowych (...). W lipcu 1946 r. wraz z kilkoma innymi wyjechał na Śląsk, gdzie miał nawiązać kontakt z grupą >Bartka< (...). W czasie potyczki z funkcjonariuszami WUBP Katowice został zastrzelony na terenie Zabrza".

IPN Rz 05/12 (CHF-6 t. 2).

Henryk Mrzygłód pseud. "Metal" figuruje jako "członek nielegalnej organizacji" w aktach KW MO w Rzeszowie z lat 1980-1985 zatytułowanych "Charakterystyka nr 6-A". To opracowanie pionu archiwalnego SB dotyczy partyzanckiego oddziału Narodowej Organizacji Wojskowej (NOW) pod dowództwem por. Józefa Zadzińskiego pseud. „Wołyniak” i następnie (od 29 grudnia 1946) pod dowództwem ppor. Adama Kusza pseud. „Garbaty”. Zawiera przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NOW-NZW. W kwestionariuszu dot. Henryka Mrzygłóda pseud. "Metal" zapisano m.in., że ww. w latach 1944-1946 "z bronią w ręku brał udział w wielu gwałtownych zamachach na oficerów i żołnierzy wojska, Armii Czerwonej, funkcjonariuszy UB i MO, a także w napadach terrorystyczno-rabunkowych na ludność cywilną". Zapisano także, iż Henryk Mrzygłód "w lipcu 1946 r. wraz z kilkoma innymi [z NOW] wyjechał na Śląsk, gdzie miał nawiązać kontakt z grupą >Bartka<, do czego rzekomo nie doszło, ponieważ w czasie potyczki z funkcjonariuszami WUBP Katowice został zastrzelony na terenie Zabrza".

IPN Rz 05/15 (CHF-6-A t. 1).